

sos, l'obrer viu en cases antigües o en tendes o barraques de condicions higièniques dolentes, formades gairebé sempre per tres o quatre habitacions, de les quals se n'han de destinar a dormir dues o tres i on viuen per regla general de 5 a 6 individus essent l'ingrés econòmic d'unes 60 pesetes per setmana. Quan un dels individus emmalalteix, en no disposar de lloc per a posar el llit, segueix dormint amb la seva muller o els seus fills o germans, i així, nosaltres només en 54 casos, en una tercera part, hem vist que dormia el malalt sol en el seu llit, però no en habitació isolada. Els altres 72 casos, el tòxic greu dormia amb la seva muller o els seus fills o amb ambdós alhora, el més freqüent." Per això, segons les dades del "Servei", "el 76 % d'individus que viuen amb una tuberculosi infectant, en males condicions higièniques, en habitacions brutes, sofreix el contagi."

Aquestes línies del Dr. Sayé despullades de tot lirisme retòric, eixutes, amb aquesta sequedat del llenguatge científic que en molts moments sembla no tenir passió ni ànima—i tant d'amor que porten als homes entremig de la seva cruesa!—pinten fidelment el viure de la nostra gent. Per això la tuberculosi que a tot arreu del món civilitzat—civilitzat en sentit mèdic, és a dir, curós de l'higiene i de la sanitat del poble—, minva, a Catalunya és manté estacionària i amb tendència més aviat a l'ascens en els últims anys. Dels 40.000 tuberculosos de Catalunya corresponen a Barcelona 18.000, xifres—sempre, segons el Dr. Sayé—que s'han d'entendre més aviat per sota la realitat.

La mortalitat per districtes és ben demostrativa; la darrera que tenim a mà és la de 1920 i l'extreiem del fascicle del Dr. E. O. Raduà, *Moviment natural de Població de Barcelona en 1920*. Amb una mortalitat mitja de 22,31 per mil correspon per districtes municipals:

I	22,66
II	21,41
III	20,31
IV	15,80
V	30,37
VI	17,76
VII	21,66
VIII	17,26
IX	20,18
X	22,36

Crec d'interès inserir, també, el permilatge de natalitat per districtes del mateix any:

I	30,93
II	21,96
III	21,96
III	18,00
IV	17,59
V	26,86
VI	17,92
VII	25,13
VIII	21,47
IX	21,55
X	24,53

Per a simplificar al lector i fer-li més vistent la relació, posem a continuació l'ordre que segueixen de major a menor els districtes en els seus permilatges de mortalitat i natalitat:

	Mortalitat	Natalitat
Districte V	1er.	2on.
" I	3er.	1er.
" X	3er.	4rt.
" VII	4rt.	3er.
" II	5è.	5.è
" III	6è.	8è.
" IX	7è.	6è.
" VIII	9è.	7è.
" IV	10è.	10è.

A manca d'un cens veritat, la natalitat ens pot servir per a donar-nos una idea de la densitat de la població dels districtes. La seva relació amb la mortalitat és bastant rigurosa i cal tenir-la en compte.

Com es veu, la més grossa mortalitat correspon al districte V, 30,37 ‰; aquesta vergonya urbana tenia de donar aquest resultat. No és sols una brutícia, una lletjor innoble, sinó que a l'ensens és un crim, un assassinat constant, alevós i premeditat de la gran urb contra unes persones de la ignorància i misèria de les quals abusa. En natalitat, ocupa el segon lloc, però cal tenir present la condició de bona part dels seus habitants i l'interès en refugir d'embarços i parts, i que van a desocupar als Hospitals o Maternitat.

El segon lloc correspon al districte I, Barceloneta, i part de S. Martí. Ocupa el mateix lloc que